

Estudi d'Impacte i
Integració Paisatgística
del Pla Especial del
Castell de Montsoriu

Arbúcies i Sant Feliu de
Buixalleu

Setembre 2018

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Url de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

1.	Justificació i normativa aplicable	4
2.	Descripció del Paisatge Previ	5
2.1.	Descripció del Lloc	5
2.2.	Factors de Visibilitat	10
2.3.	Components del Paisatge	11
2.3.1.	Àrees.....	11
2.3.2.	Vores.....	11
2.3.3.	Línies.....	11
2.3.4.	Punts	12
2.4.	Valors Del Paisatge	12
2.4.1.	Estètics	12
2.4.2.	Ecològics	13
2.4.3.	Productius.....	14
2.4.4.	Històrics	15
2.4.5.	Ús Social	16
2.4.6.	Mitològics	18
2.4.7.	Religiosos i Espirituals.....	18
2.4.8.	Simbòlics o Identitaris.....	18
2.4.9.	Qualitat Paisatgística.....	18
3.	Proposta	19
3.1.	Descripció de la proposta	19
3.1.1.	Característiques de la restauració.....	19
3.1.2.	Simulacions fotogràfiques i Models Tridimensionals	21
3.1.3.	Principals Modificacions del Paisatge	23
3.1.4.	Eleccions de Cromatisme i Textura.....	23
3.2.	Estat Del Planejament	24
3.2.1.	Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines.....	24
3.2.2.	Planejament Urbanístic Local (POUM Arbúcies i NNSS de Sant Feliu de Buixalleu)	25
3.3.	Fragilitat Paisatgística	25
4.	Criteris d'Integració	27
4.1.	Criteris i Mesures d'Integració.....	27
4.1.1.	Zona de Protecció Natural i Paisatgística (Clau Ep.1)	27
4.1.2.	Zona de transició (Clau Ep.2)	27
4.1.3.	Equipament dotacional dins de la zona BCIN (Clau Ed. 1).....	28
4.1.4.	Equipament dotacional fora de la zona BCIN (Clau Ed. 2)	28
4.1.5.	Àrea d'aparcaments i serveis (Clau As.1)	29
4.1.6.	Àrea de lleure (Clau As.2).....	29

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

4.1.7.	Camins d'accés per a vehicles – pistes (Clau Ca.1)	29
4.1.8.	Camins d'ús exclusiu per a vianants – Senders (Clau Ca.2)	29
4.2.	Anàlisi d'Alternatives.....	30
4.3.	Impacte Paisatgístic	36
4.3.1.	Impacte Visual.....	36
4.4.	Síntesi	37
4.5.	Equip Redactor	38

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació	2bcda29f4055437283320da13357725e001
Uri de validació	https://seu.selva.cat/verificador
Metadades	Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

1. JUSTIFICACIÓ I NORMATIVA APLICABLE

La Llei 8/2005, de protecció, gestió i ordenació del paisatge, té per objecte reconèixer el paisatge amb la finalitat de preservar-ne els seus valors naturals, patrimonials, científics, econòmics i socials.

La Llei es desenvolupa mitjançant el Decret 343/2006, de 19 de setembre, el qual té per objecte avaluar les conseqüències que té sobre el paisatge la realització d'actuacions, obres i activitats. El Decret regula el contingut dels estudis i informes d'impacte i integració paisatgística i estableix que aquests documents estan destinats a considerar les conseqüències que té sobre el paisatge l'execució d'actuacions, projectes d'obres o activitats i exposar els criteris adoptat per a la seva integració.

El Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'Urbanisme (TRLUC), en la Llei 3/2012, del 22 de febrer, de modificació del Text refós de la Llei d'Urbanisme i en el Decret 305/2006, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'Urbanisme, s'estableixen els supòsits que determinades actuacions d'interès públic i d'iniciativa privada en sòl no urbanitzable, que previsiblement poden comportar canvis en el paisatge, incorporin en el seu procés de tramitació un **estudi d'impacte i integració paisatgística** que diagnostiqui el possible impacte i exposi les mesures d'integració necessàries.

D'aquesta manera, el present Estudi d'Impacte i Integració Paisatgística (EIIP) avaluarà els impactes paisatgístics que es poden produir a causa del desenvolupament del Pla Especial del Castell de Montsoriu, el qual té per objecte la ordenació urbanística del Castell de Montsoriu i del seu entorn més immediat amb la voluntat de regular adequadament i fer compatibles amb la naturalesa monumental del castell els diferents usos complementaris que hi resulten necessaris per tal d'aconseguir que la visita al Castell de Montsoriu resulti una experiència agradable, segura i còmoda.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

2. DESCRIPCIÓ DEL PAISATGE PREVI

2.1. DESCRIPCIÓ DEL LLOC

El Castell de Montsoriu situat a la frontera entre Arbúcies i Sant Feliu de Buixalleu, a la comarca de la Selva, es troba en un turó de 640 metres d'alçada que forma part dels darrers contraforts llevantins del massís del Montseny, delimitat al nord pel torrent de la Geneta i per la riera d'Arbúcies, a l'est per la mateixa riera i al sud pel Repiaix.

El turó davalla pel coll de la Talavera, fins al coll de n'Orri on s'entronca amb la serra de Gaserans, darrera carena abans d'arribar a la plana selvatana i al camí natural obert per la Tordera en la zona del Corredor.

S'hi accedeix per una carretera local que comença en un trencant a mà esquerra de la carretera de Breda a Arbúcies, i que porta a la urbanització Fogueres del Pla. Al Coll de Castellar, abans d'arribar a la urbanització hi ha una zona d'aparcament i l'ascensió al castell es realitza a peu.

Imatge 1: Castell de Montsoriu des de la carretera de Breda

El Castell i el seu entorn estan inclosos en:

- L'espai PEIN Massís del Montseny
- Espai Xarxa Natura 2000 – Espai de muntanya interior
- Hàbitats d'interès comunitari no inclosos en la Xarxa Natura 2000 però amb un interès de protecció elevat. Alzines i carrascars no prioritaris.
- Espais inclòs dins el catàleg d'espais d'interès natural i paisatgístic de les comarques gironines – Unitat 15 Montseny. Mirador prioritari.
- Espai considerat amb valor històric, estètic com a punt d'observació i mirador al Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bccda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

La vegetació dominant del turó son els alzinars i les suredes, les quals s'estenen tot cobrint la major part de la superfície amb algunes petites clapes intercalades de castanyedes en zones orientades cap al nord.

Els nuclis de població més propers són la urbanització de Fogueres de Montsoriu, que pertany a Arbúcies i es troba a uns 800 metres en línia recta del Castell en direcció oest. Altrament, a uns 3 quilòmetres en direcció sud hi ha el nucli de Breda i a uns distància similar en direcció oest el nucli de Riells.

Imatge 2: Muralla oest en procés de restauració

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

Imatge 3: Escales d'accés al pati d'armes

Imatge 4: Vistes en direcció sud des de la muralla est

Imatge 5: Pati d'armes i Plana de la Tordera i Parc del Montnegre i Corredor al fons

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

Imatge 6: El Montseny al nord

Imatge 7: La Torre de les Bruixes i Breda

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bccda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

Imatge 8: La Torre de l'Homenatge

Imatge 9: Vistes en direcció est

Imatge 10: Vistes en direcció sud-est

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

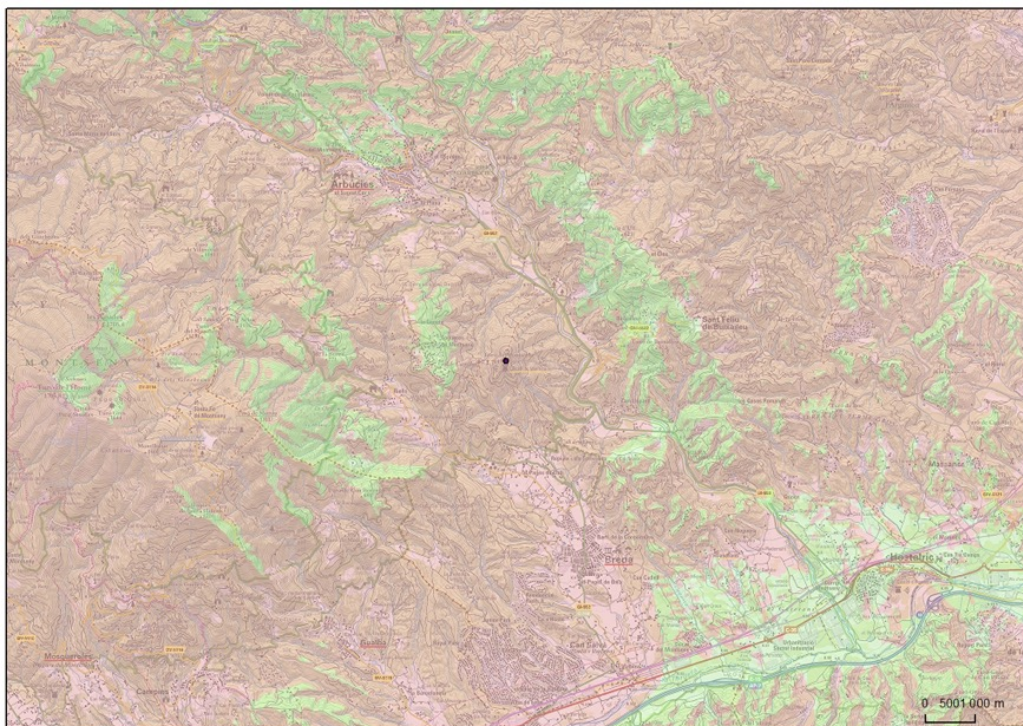

2.2. FACTORS DE VISIBILITAT

La situació del Castell en un punt privilegiat dalt del turó de Montsoriu, a 640 metres d'alçada més l'alçada que proporcionen les muralles i la Torre de l'Homenatge fan que la conca visual d'observació des del propi Castell englobi una àmplia porció del territori però també fa que aquest sigui observable des de molts punts del mateix.

A continuació es mostra l'anàlisi de la conca visual mitjançant eines SIG, on s'observa en vermell les zones des d'on no és visible el Castell i les zones en verd des d'on sí que ho és.

Imatge 11: Anàlisi de la conca visual

Així, tot i la seva posició privilegiada, el Castell no és visible des dels nuclis de població de Breda, Riells, Arbúcies ni Sant Feliu de Buixalleu. Amb tot, sí que es visible des les vessants muntanyenques properes i des de la plana de la Tordera i nuclis com Hostalric o Massanes. Per tant, la conca visual del Castell és àmplia en la llarga distància però el relleu muntanyós característic de la zona i la ubicació dels nuclis de població a les esplanades fa que s'oculti des de la major part dels nuclis de població.

D'altra banda, des dels punts més elevats del Castell es poden observar molts dels nuclis de població de la comarca de la Selva fins al punt d'observar el Montseny, la

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bccda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

Serra del Montnegre i el Corredor i a la llunyania, la línia de costa resseguint el curs de la Tordera amb la vista.

En tractar-se d'una zona propera a la plana fluvial de la Tordera, per on transcorren un gran nombre de vies de comunicació com la carretera N-II, l'Autopista AP7, l'Eix Transversal al nord, la línia ferroviària entre Barcelona i Girona i tota una xarxa de carreteres secundàries, el nombre d'observadors s'afegeix al propi de les poblacions veïnes fent que la visibilitat del Castell de Montsoriu, tot i estar situat en una zona de baixa densitat de població, disposi d'una alta visibilitat i una conca visual molt àmplia.

2.3. COMPONENTS DEL PAISATGE

Els components que formen el paisatge actual es poden classificar segons la seva forma tal com es descriu a continuació:

2.3.1. Àrees

La superfície que ocupa el Castell de Montsoriu s'entén com una àrea ben delimitada per unes muralles majestuosos que contenen el recinte medieval. El Castell ocupa gran part de la zona més alta del Turó de Montsoriu i comparteix l'espai amb la Torre de les Bruixes, tot i que ser un edifici de menor mida forma part de tot el conjunt del Castell. Dins el conjunt, cal esmentar la zona d'aparcament, que ocupa una àrea al peu del turó i que serveix de punt de partida als visitants.

2.3.2. Vores

Des d'una distància propera, les vores que dibuixa el Castell a dalt del turó queden retallades pels merlets de la muralla, les torres i en especial la Torre de l'Homenatge, que s'erigeix per sobre la resta de l'estructura.

A la llunyania, el turó de Montsoriu forma part d'un sistema muntanyós que forma part del sector més oriental del Parc del Montseny i que a mesura que ens desplaçem en direcció est, aquest relleu es va suavitzant per donar pas a la plana fluvial del Ter.

2.3.3. Línies

Les línies de la zona les constitueixen les vies d'accés al Castell de Montsoriu mitjançant els camins i pistes forestals, que retallen de forma subtil la massa forestal contínua que domina aquest indret. També les carreteres que comuniquen Breda amb Fogueres de Montsoriu i les que uneixen Arbúcies, Breda, Sant Feliu de Buixalleu i Hostalric.

Els cursos fluvials propers a la zona, com la riera d'Arbúcies, o la Tordera més cap al sud, també esdevenen un element disruptor del mantell arbori en tant que contribueixen a augmentar la diversitat d'espècies forestals.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

Des del Castell s'observen diverses línies elèctriques amb el seu corresponent tallafocs, que creuen el territori comunicant els diversos nuclis de població i alguns habitatges aïllats.

2.3.4. Punts

Com a punts, cal tenir en compte els d'observació que proporciona el Castell des dels diversos punts de les muralles a diferents alçades i en diferents direccions que permeten cobrir tota l'extensió.

2.4. VALORS DEL PAISATGE

El Castell de Montsoriu pertany a la unitat de paisatge Montseny, on destaca el predomini de la coberta forestal d'alzina, sureda i pineda mixta amb taques disperses de fagedes i castanyers. El continu arbrat s'interromp de forma discontinua per clapes de conreus herbacis de farratges. El predomini forestal fa que en la majoria de situacions, la percepció només es pugui realitzar des de l'exterior de la unitat. Amb tot, la situació del Castell de Montsoriu s'estableix com un punt d'observació d'una gran amplitud que abasta des de la Costa Brava fins al Pirineu i en 360 graus des del punt més alt de la Torre de l'Homenatge.

En dies molt concrets de l'any, quan el cel és més clar i més net diuen que es pot veure la Serra de Tramuntana.

2.4.1. Estètics

A la zona del Montseny, els valors estètics es relacionen amb els elements topogràfics que destaquen i el contrast que presenta la vegetació diversa. Com a referents i amb una gran visibilitat des del Castell de Montsoriu, destaquen els principals cims del Montseny com el Matagalls, les Agudes o el Turó de l'Home. A banda dels grans referents, també hi ha cims i carenes secundàries del Baix Montseny que tenen un valor estètic rellevant.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

Imatge 12: Vistes en direcció sud-est

La dominància dels boscos d'alzina i sureda contrasten amb els caducifolis com les castanyedes, que proporcionen un contrast cromàtic al llarg de l'any amb especial importància durant la tardor.

En ubicacions més localitzades, tenen la seva consideració els boscos de ribera en galeria, que ressegueixen els cursos fluvials encaixats en els fons de vall i zones ombrívols.

2.4.2. Ecològics

L'àmbit d'estudi es troba dins l'Espai d'Interès Natural del Massís del Montseny, el qual està inclòs alhora a la Xarxa Natura 2000, l'objectiu global de la qual és contribuir a garantir la biodiversitat mitjançant la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres en el territori europeu.

La fitxa concreta de l'espai ES5110001 – Massís del Montseny defineix com a objectiu marc el manteniment en un estat de conservació favorable els hàbitats i les poblacions de les espècies a l'espai. A més, estableix una sèrie d'objectius de conservació relacionats amb els elements clau (9540 – Pinedes mediterrànies, 9330 – Suredes i 9340 – Alzinars i carrascars a l'àmbit d'estudi):

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

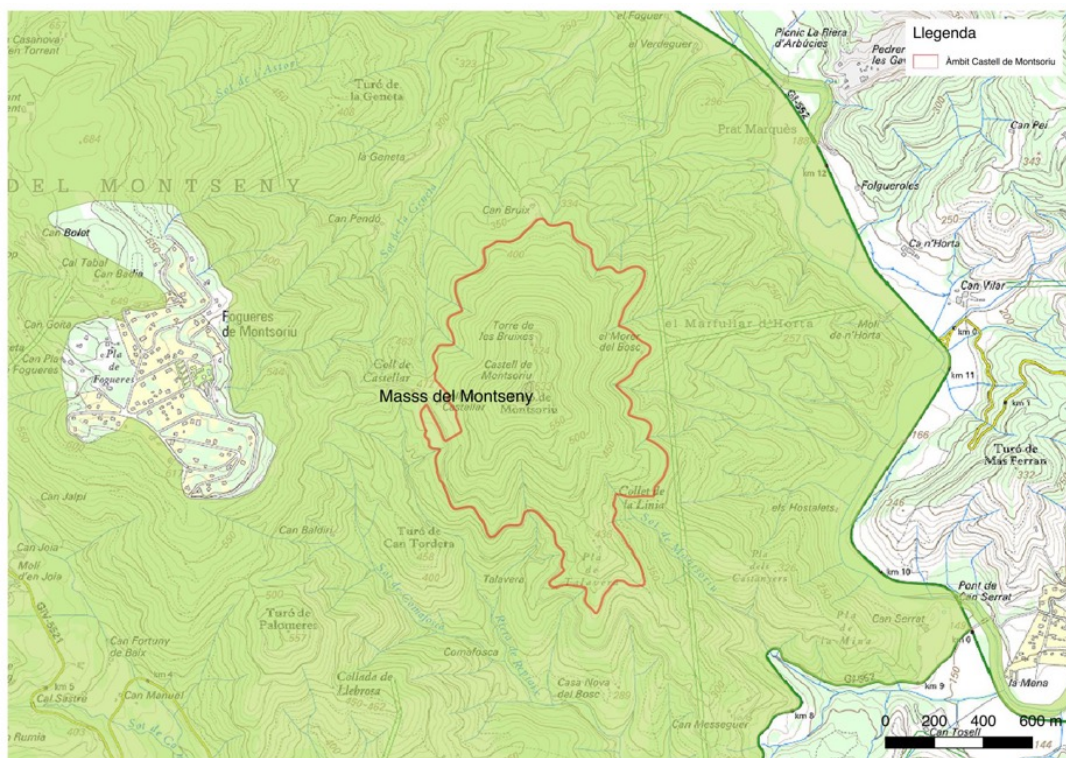
Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

Imatge 13: Espais PEIN i Xarxa Natura 2000

2.4.3. Productius

En quant a usos productius, la zona té una gran coberta vegetal de la qual se'n fan explotacions forestals i compta amb el turisme com a factor econòmic important en tant que el paisatge atrau gran quantitat de visitants a la zona propera al Montseny i les poblacions de la zona.

Més estretament lligat al Castell de Montsoriu, la rehabilitació d'aquest ha permès crear una visita guiada que es preveu ampliar amb la rehabilitació completa del monument. Aquest fet farà que s'augmenti el nombre de visitants anual que podran gaudir de l'experiència i de les àmplies vistes que proporciona la posició privilegiada del Castell.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bccda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

Imatge 14: Edifici de serveis

2.4.4. Històrics

A l'edat mitjana, la creació dels nuclis d'Arbúcies i Riells, sota la jurisdicció del castell de Montsoriu, va suposar el començament d'un període de transformació paisatgística en el vessant oriental del Montseny, després de segles d'una pressió feble sobre els recursos de la zona. Ja al segle X està documentada la consagració de l'església de Sant Quirze d'Arbúcies, que va agrupar-ne d'altres anteriors com la de Santa Maria de Lliors i Sant Segimon de Buixalleu. Mentre que el Castell de Montsoriu, situat al cim del turó, va ser la seu dels vescomtes de Girona durant els segles XI i XII, més tard va passar al llinatge dels Cabrera, que van ser els seus propietaris durant segles, fins que a segle XV, el castell va entrar en una decadència de la qual ja no es va refer.

Imatge 15: Pati d'armes en procés de restauració

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

La colonització de l'espai a l'època medieval es va articular al voltant de masies i petits veïnats de població, a més del nucli principal que va créixer a l'empara de l'església de Sant Quirze d'Arbúcies i el Castell de Montsoriu.

Des de l'època de decadència del castell fins a l'inici dels treballs de restauració, el castell ha estat mancat de manteniment i havia esdevingut una ruïna. Malgrat tot, des de finals dels anys 80 les tasques de restauració i l'establiment d'uns objectius dirigits a convertir el castell en un element simbòlic i identitaris de la zona proporcionen una millora destacable en el paisatge i en la conservació dels elements patrimonials.

El Castell de Montsoriu forma part dels nombrosos testimonis d'arquitectura militar i defensiva en forma de castells i cases fortes, amb els seus tres recintes concèntrics fortificats i les torres rodones. El castell és un dels elements més rellevants del paisatge del sector oriental del Montseny. La fortalesa està formada per tres recintes esglaonats, que corresponen a diferents èpoques de construcció, encerclats per muralles reforçades amb diverses torres de planta cilíndrica i quadrangular. El recinte sobirà és la part més antiga del castell i també la més enlairada. La seva construcció pertany a l'etapa romànica, entre els segles X-XII. S'hi troba la torre de l'Homenatge, datada als voltants de l'any 1000, amb una alçada de 16 metres, una capella preromànica i estances que servien de magatzem d'aliment, gra i aigua. El pati d'armes es construeix entre el s. XII i el XIV. És l'espai central del castell i l'envolta una muralla, d'uns 5 metres d'alçada, formada per tres torres circulars i una de quadrada. A partir del segle XIV el Castell va patir nombroses reformes que el convertiren en el palau residencial dels vescomtes de Cabrera. El recinte jussà, fet al segle XIV i situat a un nivell inferior al pati d'armes, està format per una muralla i 4 torres rectangulars.

2.4.5. Ús Social

El Castell és un objectiu per a molts excursionistes d'un ampli ventall d'edats i de diferents perfils, de tal manera que al llarg de 2017 el Castell de Montsoriu va rebre un total de 16.283 visitants en els 204 dies que va estar obert al públic. Aquest valor estableix una mitja diària de 80 persones en un monument que encara està en procés de restauració. Segons el Pla Especial, el monument pot admetre fins a 212 visitants actualment amb els serveis i personal de què disposa. Amb una restauració total i un funcionament a ple rendiment, es preveu que pugui acollir fins a 532 visitants, el que suposa un volum anual d'uns 40.000 visitants¹.

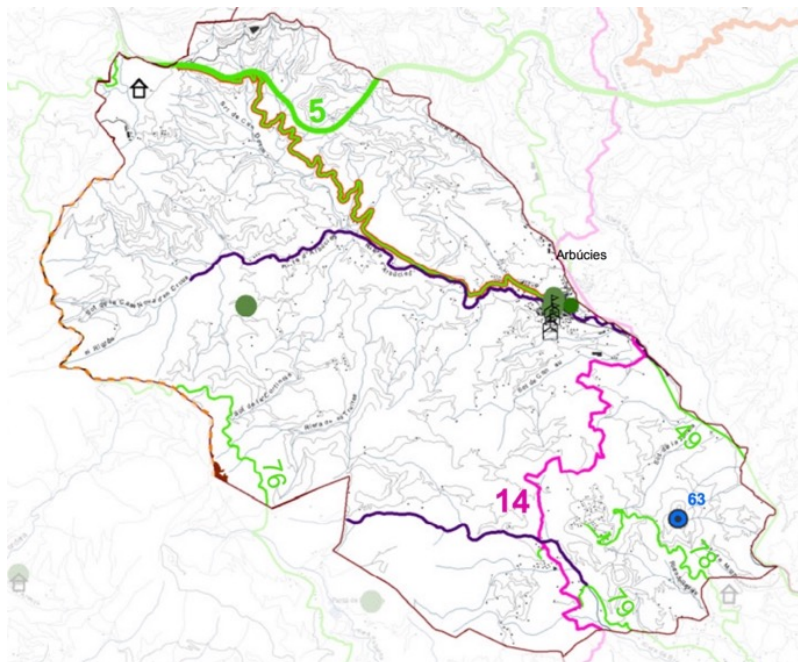
El Castell de Montsoriu (punt 63 al mapa) constitueix el principal mirador del sector oriental del Montseny, situat al cim del turó del mateix nom, és un fantàstic punt d'observació del paisatge. Des del castell s'obté una àmplia panoràmica sobre tota la

¹ Càlcul contingut a l'Estudi Ambiental Estratègic del Pla Especial Urbanístic del Castell de Montsoriu

Podeu consultar l'autenticitat del document a:		
Codi Segur de Validació	2bccda29f4055437283320da13357725e001	
Uri de validació	https://seu.selva.cat/verificador	
Metadades	Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00	

vall d'Arbúcies, cap al nord, mentre que cap al sud es domina el pla de Breda i el corredor de la Selva. S'hi accedeix per una carretera local que comença en un trencant a mà esquerra de la carretera de Breda a Arbúcies, i que porta a la urbanització Fogueres del Pla. Al Coll de Castellar, abans d'arribar a la urbanització hi ha una zona d'aparcament i l'ascensió al castell es realitza a peu.

Imatge 16: Valors històrics, simbòlics i socials, i miradors i itineraris. Observatori del Paisatge

A les rodalies del castell hi ha dos itineraris motoritzats (49. Hostalric – Anglès i 78. Sant Celoni – Breda – Fogueres de Montsoriu) i un de no motoritzat (14. GR-83 Camí del Nord).

Dins de les propostes de criteris i accions dirigits prioritàriament a la protecció del Catàleg de Paisatge de la unitat del Montseny, s'esmenta que:

- A més dels valors natural hi ha un important patrimoni edificat de gran valor, entre els quals es troba el Castell de Montsoriu. És necessari gestionar i mantenir els edificis patrimonials pel seu valor identitaris i paisatgístic, i com a eina de promoció turística i de valor productiu.
- Cal promoure una xarxa d'itineraris paisatgístics i de miradors accessibles a peu o amb vehicles, on la percepció i interacció amb el paisatge és més àmplia i suggerent. Aquesta xarxa, que comprèn miradors i camins existents, i d'altres a consolidar, hauria de rebre, allà on correspongui, les actuacions necessàries de condicionament, senyalització, manteniment i difusió per tal de potenciar la funció de facilitar la percepció dels valors del paisatge i el coneixement del

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bccda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

territori. A més, es proposa integrar el conjunt de miradors i itineraris al Pla Territorial parcial de les Comarques Gironines.

2.4.6. Mitològics

No s'han observat valors mitològics al Castell de Montsoriu.

2.4.7. Religiosos i Espirituals

El Castell disposa d'espais que servien per al culte dels seus habitants, tot i no estar establerts com a edificis religiosos pròpiament dits.

El recinte sobirà del Castell conté una petita capella preromànica que havia ostentat pintures murals.

Al pati d'armes, s'ha pogut excavar una capella romànica tardana que es va convertir en habitació.

2.4.8. Simbòlics o Identitaris

Al Montseny, els elements simbòlics els conformen principalment els cims com el Turó de l'Home, les Agudes o el Matagalls.

El Castell es podria considerar un element patrimonial simbòlic per la seva situació privilegiada al capdamunt del Turó de Montsoriu, visible des de gran part de la comarca de la Selva.

2.4.9. Qualitat Paisatgística

La vista privilegiada permet gaudir d'unes àmplies vistes del territori però també permet observar impactes paisatgístics de la zona com línies d'alta i mitja tensió, pedreres en explotació, zones afectades per incendis forestals i altres indrets de profunda transformació antròpica com les grans vies de comunicació prop de la Tordera.

La zona disposa d'una qualitat paisatgística elevada donat el seu grau elevat de naturalització i baixa transformació antròpica tot i la presència d'urbanitzacions disperses i la xarxa viària.

La zona d'estudi es troba inclosa dins l'Espai d'Interès Natural del Parc del Montseny per les seves característiques ambientals i de biodiversitat. Cal esmentar que al turó de Montsoriu s'ha detectat la presència de l'espècie *Galium scabrum* a la vessant nord i que les actuacions que preveu el Pla Especial sempre contempen la seva protecció i la menor intervenció sobre els hàbitats on pot desenvolupar-se la planta.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

3. PROPOSTA

3.1. DESCRIPCIÓ DE LA PROPOSTA

3.1.1. Característiques de la restauració

Tot i que les primeres recerques arqueològiques modernes a l'entorn del castell daten de l'any 1952, aquestes no són motiu suficient per a despertar-ne l'interès de tal manera que no és fins els anys vuitanta que es duen a terme un seguit de cales de prospecció en diferents indrets del castell, primer a la sala sud del pati d'armes (1979), després en el sector entre el castell i la torre de les bruixes (1980) i finalment a l'entorn de la capella gòtica del pati d'armes (1983).

Després d'aquest primer període es produeix gairebé una dècada de inacció fins que l'any 1993 es reprenen les excavacions de forma continuada i sistemàtica, amb la celebració del primer Camp de Treball d'Arqueologia organitzat pel Departament de Joventut de la Generalitat de Catalunya, sota la direcció tècnica del Museu Etnològic del Montseny la Gabella (MEMGA) i dins el projecte arqueològic i històric Castells del Montseny. Des d'aleshores, sempre sota la coordinació dels arqueòlegs del MEMGA, són més de 1.400 persones (entre joves catalans, de l'estat i de la resta del món, estudiants d'arqueologia i nombrosos voluntaris) les que han passat per Montsoriu i que han permès posar al descobert les restes del que és considerat com el millor castell gòtic de Catalunya i conèixer-ne la seva evolució arquitectònica.

En qualsevol cas, però, la creixent importància de les restes que es van trobant porta a uns i altres a prendre una decisió cabdal: no és suficient estudiar el castell sinó que cal endegar-ne la seva restauració com a via de conservació d'un patrimoni únic del nostre país.

És així doncs, com amb la cessió del castell al Consell Comarcal de la Selva per part de la família Ribot, amb l'empenta de la societat civil articulada a l'entorn de l'Associació d'Amics del Castell de Montsoriu i amb la implicació i convenciment de les administracions públiques (ajuntaments d'Arbúcies, Breda, Riells i Viabrea i Sant Feliu de Buixalleu, Diputació de Girona, Generalitat de Catalunya i el propi Consell Comarcal com a nou propietari), que es dona el tret de sortida a un ambiciós projecte de restauració del Castell de Montsoriu.

A dia d'avui en destaca l'execució i finalització de les fases següents:

Podeu consultar l'autenticitat del document a:		
Codi Segur de Validació	2bccda29f4055437283320da13357725e001	
Uri de validació	https://seu.selva.cat/verificador	
Metadades	Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00	

1a. Fase: Executada entre els anys 1995 i 1998 és fins i tot prèvia al Pla Director i es centra en actuacions puntuals i diverses a l'entorn de la sala – menjador, la cuina del pati d'armes i el sostre de la sala gòtica.

2a. Fase: Desenvolupada entre els anys 2002 i 2004 es concentra gairebé de manera exclusiva en la recuperació de la Torre de l'Homenatge, un dels elements estrella del castell i que, atès el seu mal estat, amenaçava d'esfondrar-se.

3a. Fase: Es duu a terme entre els anys 2004 i 2008, període durant el qual s'actua en diferents punts de les muralles, el recinte sobirà, el pati d'armes i la cisterna (on apareixen precisament algunes de les principals troballes dutes a terme fins el moment).

4a. Fase: Es troba encara en execució i atesa la seva envergadura s'ha acabat subdividint en nombrosos projectes molts d'ells adaptats a les disponibilitats econòmiques de cada moment. És per tant una fase que es va iniciar l'any 2009 i que encara resta oberta a dia d'avui.

A l'actualitat s'ha actuat de manera notable a la sala gòtica (restituint la volta superior), en diferents punts de les muralles est i sud (consolidant, estabilitzant i/o restituint), en el pas de ronda (restituint en nombrosos punts), en el cos de guàrdia (restituint íntegrament), etc.

imatge 17: Muralles nord i oest

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

Imatge 18: Muralla superior i torre de l'homenatge

Imatge 19: Vistes nord-oest al Montseny

3.1.2. Simulacions fotogràfiques i Models Tridimensionals

La millor representació de les actuacions a l'inici de la restauració i una idea aproximada de com era en el seu moment de màxim esplendor al segle XIV són les maquetes que s'exposen al propi Castell de Montsoriu i que es mostren a continuació:

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

Imatge 20: Maqueta de l'estat anterior a la restauració

Imatge 21: Maqueta de com podria ser el castell al segle XIV

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bccda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

Tot i que la restauració no pretén assolir el mateix estat que la representació de la maqueta del Castell al segle XIV, moltes de les muralles, maulets i torres quedaran restaurades parcial o totalment.

3.1.3. Principals Modificacions del Paisatge

Les principals modificacions del paisatge perceptibles des de fora venen donades per la restauració de les muralles, tal com s'aprecia a les maquetes de l'apartat anterior. Una vegada finalitzades les restauracions, les muralles seran completes com ho eren en l'època de major esplendor del Castell.

Altres modificacions en funció del nombre de visitants seran les pistes forestals que es puguin obrir, sobretot a la vessant sud del turó, ja que s'ha estipulat al Pla Especial determinades condicions per tal de garantir que els serveis d'emergència puguin actuar en cas de necessitat.

S'han descartat les modificacions en quant a l'obertura de camins a la vessant nord del turó degut a la presència constatada de l'espècie protegida *Galium scabrum*, per la qual cal evitar modificar els hàbitats on es troba actualment i on és possible que es pugui desenvolupar.

Imatge 22: *Galium scabrum*

3.1.4. Eleccions de Cromatisme i Textura

El cromatisme i les textures utilitzades venen definides per les directrius del Departament de Cultura i del Ministerio de Cultura, en funció de la zona que s'ha de restaurar. La major part de la restauració s'ha realitzat utilitzant materials de parts enderrocades del propi Castell i en casos concrets i sempre dins del recinte emmurallat no perceptible des de l'exterior, s'han utilitzat materials més moderns com l'acer corten o marbres polits per decoració d'alguns elements.

Els elements que es situïn a la zona on s'admeten edificacions de tipus auxiliar (transformadors, dipòsits, ...), aquestes aniran preferiblement soterrades i integrades en l'entorn.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

3.2. ESTAT DEL PLANEJAMENT

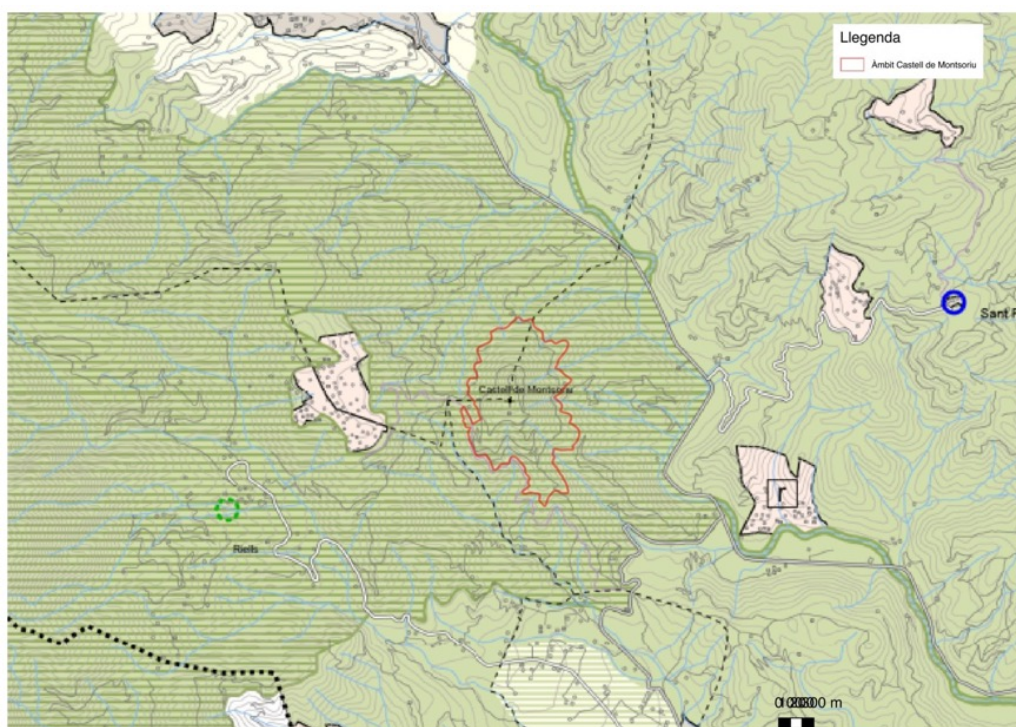
3.2.1. Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines

El PTPCG aprovat definitivament per acord de Govern en data 14 de setembre de 2010, classifica la zona objecte d'estudi com a sòl no urbanitzable de Protecció Especial, Zona PEIN i Xarxa Natura 2000.

A la memòria del sistema d'assentaments de la Selva, s'especifica que si bé el nucli del Castell de Montsoriu no reuneix les condicions per identificar-lo com a assentament en la documentació gràfica, es reconeix el seu interès i valua com element històric dins el règim urbanístic del sòl no urbanitzable.

D'acord amb l'article 2.7 de les normes d'ordenació del PTPCG, en el sòl de protecció especial es poden autoritzar les edificacions i ampliacions admeses d'acord amb l'article 47 del Text Refós de la Llei d'Urbanisme, quan es compleixin les condicions i exigències que assenyalen els apartats 5, 6, 7 i 8 de l'article 2.7 per tal de garantir que no afectaran els valors que motiven la protecció especial d'aquest sòl.

Imatge 23: Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bccda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

3.2.2. Planejament Urbanístic Local (POUM Arbúcies i NNSS de Sant Feliu de Buixalleu)

El Pla General d'Ordenació Urbana d'Arbúcies, aprovat definitivament en data 30 de novembre de 1994, classifica la zona objecte d'estudi com a sòl no urbanitzable d'especial protecció sense que estableixi cap tractament específic en relació a l'existència del Castell de Montsoriu més enllà de la seva inclusió en el llistat de "Edificis històrics" que acompanya el Pla com a part de la "Relació d'edificis i conjunts d'especial protecció – catàleg".

En qualsevol cas, la normativa del sòl no urbanitzable d'especial protecció repeteix reiteradament que "en l'àmbit del parc natural del Montseny serà d'aplicació la seva pròpia normativa".

La revisió – adaptació de les Normes subsidiàries de planejament del municipi de Sant Feliu de Buixalleu aprovada definitivament en data 31 d'octubre de 2001 per la Comissió d'Urbanisme de Girona classifica la zona objecte d'estudi com a sòl no urbanitzable, si bé hi inclou fins tres qualificacions parcials i diferents:

- zona de protecció de llocs d'interès (NU.P.PAI), en relació a tota la part del turó de Montsoriu susceptible de ser afectat per aquest Pla.
- sistema d'equipament públic en sòl no urbanitzable (NU.S.E), en relació a l'àmbit del recinte del Castell (tot i que no és possible d'establir una delimitació acurada atesa l'escala i grau d'indefinició dels plànols d'ordenació del SNU).

D'altra banda, l'article 111 de les NNSS de Sant Feliu de Buixalleu també estableix que en l'àmbit del Parc natural hi serà d'aplicació directa el que determini el Pla Especial del Parc Natural del Montseny.

3.3. FRAGILITAT PAISATGÍSTICA

La zona d'estudi es troba dins el Parc Natural del Montseny, amb un relleu i una vegetació característica amb dominància d'alzinars i suredes. El Castell de Monstoriu és un monument gòtic que ha sofert uns períodes prolongats d'abandonament i que des de fa varies dècades s'hi estan dedicant esforços per assolir la seva restauració. El monument cada vegada rep més visites ja que la qualitat del monument està millorant juntament amb els serveis que s'ofereixen i ha deixat de ser un Castell en ruïnes per, poc a poc, esdevenir un monument de primer ordre i un símbol per a la comarca.

La modificació que preveu el Pla Especial va dirigit a la restauració del conjunt arquitectònic amb les mínimes variacions de l'entorn on s'emplaça llevat de l'obertura d'alguna pista forestal necessària per motius de seguretat, actuació dels serveis d'emergència o evacuació. L'obertura d'aquestes pistes no suposarà un impacte

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Url de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

sever sobre la coberta vegetal ni el paisatge del turó, ja que no serà pràcticament visible des de la distància.

D'altra banda, en relació a la restauració de l'edifici, només serà visible des dels punts d'observació exterior la restauració de la muralla. La resta d'actuacions es duran a terme dins el recinte sense que siguin perceptibles des de l'exterior.

Per tal de protegir el paisatge, no es preveu la instal·lació d'elements que difereixin del cromatisme, la textura o els materials utilitzats originalment visibles des de l'exterior. Tampoc s'instal·laran elements d'il·luminació que enfoquin cap a l'exterior del recinte. Les premisses fonamentals del Pla Especial són la restauració del monument fins a un estat similar a l'original i la preservació del l'espai natural del Parc Natural del Montseny.

A la zona de transició (clau Ep.2.), l'espai de 25 metres al voltant del Castell, es reserva per si és necessària la implantació de noves edificacions de tipus auxiliar associades als serveis dels visitants com depuradores, transformadors, dipòsits d'aigua, etc. D'acord amb l'article 10, qualsevol construcció es durà a terme seguint els principis d'integració paisatgística i sempre que sigui possible i sigui la millor opció, de forma soterrada per evitar-ne l'impacte paisatgístic.

Queda prohibida l'obertura de qualsevol pista forestal o sender d'accés al Castell que no estigui previst als plànols d'ordenació del Pla Especial.

Les actuacions que derivin en la construcció de nous edificis es duran a terme amb paràmetres integradors com la utilització de pedra de la zona, l'ús de materials orgànics com la fusta i el tractament cromàtic dels elements amb colors terrosos.

Totes les xarxes de serveis aniran soterrades.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

4. CRITERIS D'INTEGRACIÓ

4.1. CRITERIS I MESURES D'INTEGRACIÓ

Els criteris d'integració tenen com a objectiu guiar les decisions que es prenen durant l'elaboració de la proposta i contribuir a la seva integració paisatgística. A continuació es descriu el procés d'elaboració de la proposta.

Com que el Pla Especial delimita diferents claus amb unes característiques concretes, els criteris difereixen en cadascuna d'elles:

4.1.1. Zona de Protecció Natural i Paisatgística (Clau Ep.1)

En aquest espai no s'admet cap tipus d'edificació ni per a serveis tècnics. Únicament es contempla la possible rehabilitació de la masia del Morer del Bosc d'acord amb l'aplicació del Pla especial i catàleg de masies i cases en sòl no urbanitzable de Sant Feliu de Buixalleu. Sí que s'admeten els usos d'explotació forestal limitada a una gestió sostenible de la massa forestal en aquelles parcel·les que disposin d'un Pla tècnic de gestió i millora forestal.

4.1.2. Zona de transició (Clau Ep.2)

No s'admet cap tipus de nova edificació dins d'aquesta classe de sòl a excepció dels diferents serveis tècnics i d'instal·lacions necessaris per a un bon funcionament del conjunt monumental del Castell de Montsoriu (depuradores biològiques, estacions transformadores, dipòsits de reserva d'aigua que puguin actuar com a hidrants, etc.)

En qualsevol cas la construcció d'aquests elements es durà a terme sota principis d'integració paisatgística i mínima incidència ambiental, optant per solucions soterrades (total o parcialment) sempre i quan sigui possible i es demostrï ser la millor opció.

S'admet dins d'aquest tipus de sòl els mateixos usos que resulten admissibles en la Zona de protecció natural i paisatgística (clau Ep.1). No obstant això i a diferència de la clau Ep.1, s'hi admetran també els serveis tècnics que hi sigui necessari d'ubicar: serveis tècnics de protecció d'incendis, serveis tècnics de subministrament d'aigua potable, serveis tècnics de depuració d'aigües residuals, serveis tècnics de subministrament energètic i serveis tècnics d'infraestructures de comunicacions.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

4.1.3. Equipament dotacional dins de la zona BCIN (Clau Ed. 1)

Els criteris adoptats pel Pla Especial dins l'equipament dotacions dins de zona BCIN (Clau Ed.1) es regeixen per la normativa, la qual indica que dins el recinte BCIN s'admetran totes les obres de restauració, restitució, rehabilitació, consolidació estructural i de parament que s'entenguin necessaris en el marc dels treballs de restauració del Castell, prenent com a base el Pla Director del monument i adoptant els criteris i pautes d'actuació fixats per la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural.

Exclusivament en l'àmbit del recinte jussà i en l'espai existent entre el castell i la Torre de les Bruixes, s'admetrà la construcció d'edificis de nova planta que es demostrin necessaris per millorar l'atenció i la seguretat dels visitants com l'edifici de recepció construït l'any 2016, sempre i quan es demostrï que no es menystenen el valor històric i arquitectònic del conjunt i sempre amb l'autorització de la Comissió de Patrimoni corresponent.

4.1.4. Equipament dotacional fora de la zona BCIN (Clau Ed. 2)

Dins d'aquesta clau s'hi admetrà la construcció d'edificis de nova planta que es demostrin necessaris en relació a qualsevol dels usos admesos, sempre i quan es demostrï que no menystenen el valor històric i arquitectònic del conjunt, sempre amb l'autorització de la Comissió de Patrimoni corresponent i sempre i quan no es proposin en zones d'especial expectativa arqueològica d'acord amb les limitacions fixades en l'article 17.

Per tal d'evitar un impacte paisatgístic excessiu aquestes edificacions s'hauran de proposar com a construccions majoritàriament enterrades, ja sigui perquè es proposen sota rasant o bé perquè la singular topografia del turó en facilita la seva ocultació amb terres.

Aquesta condició bàsica d'edifici soterrat pot suposar la utilització de la seva coberta constructiva com a espais d'aparcament restringit de vehicles o bé com a espais acotats per al descans i lleure dels visitants.

S'admet dins d'aquesta clau l'ús d'equipament cultural, el qual inclou els usos de recerca, els usos pedagògics o educatius, els usos museístics i expositius, els usos socio-culturals, els actes públics i de lleure relacionats amb la divulgació i valorització de les edificacions i espais monumentals, de les festivitats i de les llegendes associades popularment al Castell de Montsoriu.

S'admet dins d'aquesta clau l'ús de serveis (WC's, cuines, etc.) i allotjaments temporals exclusivament vinculats a l'activitat arqueològica i de recerca científica a l'entorn de les restes del castell (camps de treball, etc.).

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bccda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

S'hi admetran també els serveis tècnics que hi sigui necessari d'ubicar: serveis tècnics de protecció d'incendis, serveis tècnics de subministrament d'aigua potable, serveis tècnics de depuració d'aigües residuals, serveis tècnics de subministrament energètic i serveis tècnics d'infraestructures de comunicacions.

Finalment s'hi admetrà també l'ús d'aparcament restringit, en superfície, ocasional i preferentment per a vehicles de serveis i/o emergències.

4.1.5. Àrea d'aparcaments i serveis (Clau As.1)

S'hi admet la construcció d'un edifici de nova planta, a l'estil de l'edifici de recepció i serveis construït en el recinte jussà del castell, que permet-hi d'agrupar en un sol volum les diferents construccions auxiliars que actualment hi trobem presents (caseta d'informació i edifici de serveis – WC's).

També s'hi admet la construcció d'elements tècnics i d'instal·lacions, preferentment enterrats i/o en règim de substitució de terres.

4.1.6. Àrea de lleure (Clau As.2)

No s'hi admet cap tipus de construcció de nova planta, a excepció dels elements tècnics i d'instal·lacions que es demostrin necessaris.

Per tal d'evitar un impacte paisatgístic excessiu aquests elements tècnics s'hauran de proposar com a construccions majoritàriament enterrades, ja sigui perquè es proposen sota rasant o bé perquè la singular topografia del lloc en facilita la seva ocultació amb terres.

4.1.7. Camins d'accés per a vehicles – pistes (Clau Ca.1)

S'admetrà la pavimentació dels camins amb solucions permeables i de poc impacte com poden ser el sauló-sòlid o similars, si bé s'admetrà la pavimentació amb formigó (acolorit amb òxids o similar) d'aquells trams de camí en què el pendent sigui superior al 10%.

4.1.8. Camins d'ús exclusiu per a vianants – Senders (Clau Ca.2)

S'admetran petites modificacions del traçat per evitar punts que puguin resultar perillosos però no se n'admetrà la pavimentació en cap tram. Sí que es poden admetre l'adequació d'alguns trams d'escala sempre i quan es realitzin amb travesses de fusta o elements similars que quedin degudament integrats en l'entorn.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

S'hi admetrà també la instal·lació de baranes de protecció, si són necessàries, les quals hauran de ser realitzades amb fusta de castanyer o similar.

4.2. ANÀLISI D'ALTERNATIVES

L'Estudi Ambiental Estratègic del Pla Especial avalua les alternatives que s'han tingut en compte en relació a la modificació del planejament urbanístic dels dos municipis que comparteixen l'espai ocupat pel Castell.

L'alternativa escollida és la que defineix diferents àmbits en funció de si és dins o fora del recinte BCIN, defineix una zona de transició al voltant del Castell, una zona de protecció paisatgística que inclou tot el turó de Montsoriu, la clau que inclou els senders i les pistes i finalment, la que inclou la zona d'aparcaments i serveis.

Zona A. ENTORNS DE PROTECCIÓ.

Es correspon amb una mica més del 97% de l'àmbit del Pla i resta constituïda per tota l'àrea forestal que caracteritza l'accés al Castell i el seu entorn més proper, o sigui una superfície total de l'ordre de 921.585 m².

Aquesta zona es preveu dividir en dos àmbits diferenciats especialment per l'aparició d'una franja de transició entre les zones de major ús i les de major protecció, franja que s'ha previst de dimensionar en 25 m per tal d'equiparar-la a una hipotètica franja de protecció i prevenció contra incendis.

Així doncs, la previsió és d'establir les subzones següents:

- Clau Ep.1. Zona de protecció natural i paisatgística.
- Clau Ep.2. Zona de transició.

Zona B. EQUIPAMENT DOTACIONAL DEL CASTELL DE MONTSORIU.

Es correspon amb la zona del castell i el seu entorn més immediat, entenent aquest com aquella franja perimetral que, tot i no formar part del recinte BCIN, resulta necessària i imprescindible per a una correcta posada en funcionament de l'equipament del Castell, ja sigui a nivell d'accessos o bé a nivell de serveis tècnics i/o serveis auxiliars.

Això es tradueix en la necessitat d'establir dues àrees diferenciades dins d'aquesta mateixa zona B, amb una superfície total aproximada de 15.633 m²:

- Clau Ed.1. Zona d'equipament dotacional dins de zona BCIN.
- Clau Ed.2. Zona d'equipament dotacional fora de zona BCIN.

Zona C. ÀREA D'APARCAMENTS i SERVEIS DEL COLL DE CASTELLAR.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

Es correspon amb l'àrea d'aparcament que es va adequar davant l'inici del camí d'accés a fi i efecte de poder disposar d'una zona d'aparcaments degudament ordenada, senyalitzada i regulada, la qual representa una superfície de l'ordre de 13.757 m².

A fi i efecte de reflectir els treballs d'urbanització parcial desenvolupats en el seu moment, s'ha previst també la conveniència d'establir dos subàmbits dins d'aquesta zona d'aparcaments i serveis:

- Clau As.1. Zona d'aparcament i serveis.
- Clau As.2. Zona de lleure.

Zona D. CAMINS i SENDERS.

S'entén convenient d'establir també una clau pròpia per a camins i senders, no tant per a definir-ne l'àmbit sinó com a mitjà per poder-ne regular les actuacions que s'hi entenguin admissibles.

En aquest sentit s'ha previst establir les dues tipologies següents:

- Clau Ca.1. Camins d'accés aptes per a vehicles - pistes.
- Clau Ca.2. Camins d'accés d'ús exclusiu per a persones - senders.

La superfície que engloba aquesta alternativa és de 950.975 m², els qual es troben classificats com a sòl no urbanitzable amb les zonificacions següents:

Taula 1: Quadre de superfícies alternativa escollida

Zona		Arbúcies	Sant Feliu de Buixalleu	Total
Ep. 1	Zona de protecció natural i paisatgística	222.670	654.571	877.241
Ep. 2	Zona de transició	9.518	34.826	44.344
Ed. 1	Zona d'equipament dotacional - BCIN	4.100	6.072	10.172
Ed. 2	Zona d'equipament dotacional en àmbits de menor valor històric	3.011	2.450	5.461
As. 1	Zona d'aparcaments i serveis	0	4.012	4.012
As. 2	Zona de lleure	0	9.745	9.745
Total	PLA ESPECIAL	239.299	711.676	950.975

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bccda29f4055437283320da13357725e001

Url de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

En quant a la regulació dels usos i activitats admissibles, l'Avanç de Pla defineix les condicions bàsiques que hauran de ser aplicables per a cada cas per al correcte desenvolupament del Castell de Montsoriu:

Clau Ep.1.

Zona de protecció natural i paisatgística

La finalitat principal d'aquesta zona i per tant de la normativa que la reguli haurà de ser la preservació dels valors naturals i paisatgístics que la caracteritzen, havent de ser una zona, per principi, lliure de noves edificacions.

La base i objectiu principal d'aquesta regulació serà la conservació i millora de l'ecosistema actual admetent-hi però els usos forestals característics del Montseny que ja hi són possibles actualment en virtut dels Plans tècnics de gestió i millora forestal aprovats i vigents.

En qualsevol cas, la normativa que en regula els usos i activitats està en la línia dels planejaments urbanístics locals per tal de no entrar-hi en contradicció.

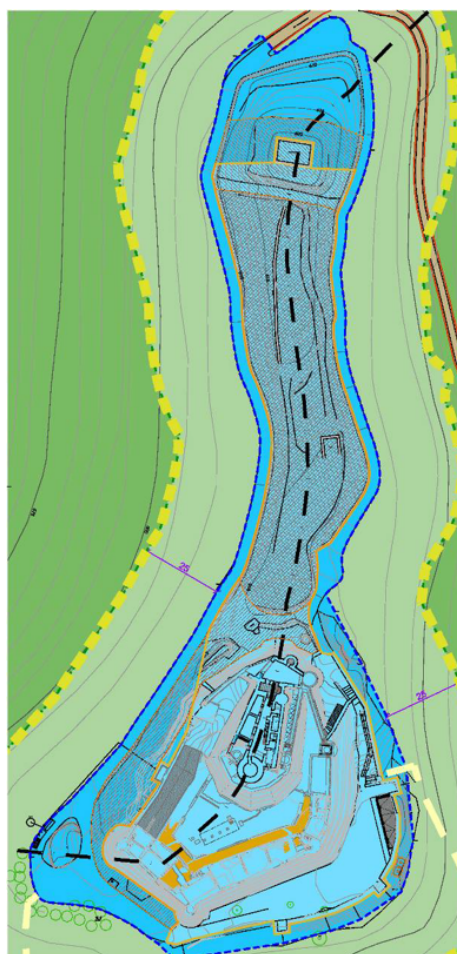
Imatge 24: Equipament dotacional (Ed1, Ed2) i zona de transició (Ep2)

Clau Ep.2.

Zona de transició.

Per tal de fer compatible la preservació de l'ecosistema amb les necessitats i serveis que es deriven de la posada en funcionament de l'equipament dotacional del Castell es preveu necessària una franja en tot el perímetre de les zones de més ús que en faciliti la transició.

Aquesta franja s'ha dimensionat a partir de l'amplada necessària per a dur a terme les franges de prevenció d'incendis (25 mts.) i la previsió és regular-la de tal manera que no hi siguin possibles noves edificacions directament al servei dels visitants però que sí hi siguin admeses construccions de tipus auxiliar assimilables a un servei tècnic necessari per al funcionament del Castell (depuradores biològiques, estacions transformadores, dipòsits de reserva d'aigua, etc.). D'aquesta manera ha de ser possible compatibilitzar la preservació del medi amb la prestació d'un bon servei als

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bccda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

visitants del castell, havent d'aplicar en tot cas els criteris d'intervenció fixats a la normativa per tal de minimitzar-ne l'impacte visual i paisatgístic.

Clau Ed.1.

Zona d'equipament dotacional dins l'àmbit BCIN.

Es tracta de la clau aplicable a tot l'àmbit patrimonial del Castell i, per tant, defineix l'àrea principal de l'equipament dotacional del Castell.

En qualsevol cas, atès que coincideix amb la zona declarada com a Bé Cultural d'Interès Nacional, caldrà preveure que les pautes d'actuació es basin principalment en la legislació aplicable a nivell de recuperació de béns immobles, essent el més convenient de fixar els límits d'intervenció en aquesta zona als que es derivin del informes preceptius de la Comissió de Patrimoni corresponent.

Pel que fa als usos que hi resultin admissibles la normativa del Pla en detalla les diferents opcions previstes i que no es limiten únicament a la pública concurrència vinculada a un ús museístic sinó que s'amplien amb activitats recreatives, lúdiques i culturals, activitats de restauració i, fins i tot, de tipus residencial encara que limitada a una petita estada d'un futur vigilant.

En qualsevol cas, en tant que recinte BCIN no s'hi contemplen noves edificacions que no tinguin a veure amb la recuperació d'elements patrimonials propis del Castell, a excepció del recinte Jussà que s'entén com a un espai idoni per a l'organització d'activitats recreatives i/o culturals a l'aire lliure i on ja hi trobem l'edifici d'atenció i recepció de visitants, de nova planta.

Clau Ed.2.

Zona d'equipament dotacional fora de l'àmbit BCIN.

Consisteix en una anella perimetral a l'entorn del BCIN, de dimensió irregular, que no fa altre cosa que reconèixer els espais lliures ja existents i que s'empren (o es poden emprar) per a usos complementaris del castell (vialitat, camps de treball, àrees de pícnic, etc.).

La normativa d'aquest àmbit reconeix aquesta situació i defineix les pautes d'actuació admissibles en aquest entorn, pautes que contemplen la possibilitat de dur-hi a terme la ubicació de petites noves construccions al servei de l'equipament (vestidors per als camps de treball, zones de dutxes, magatzems, etc.).

En qualsevol cas la normativa també recull que hauran de ser edificacions convenientment justificades i adequadament integrades en el medi a fi i efecte de no incidir negativament ni en el valor arquitectònic i històric del castell ni en el valor natural i paisatgístic de l'entorn.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

Zones d'especial expectativa arqueològica

Tot i no haver-hi fixat una clau específica el present Pla defineix unes àrees d'especial expectativa arqueològica part de les quals es troben a dia d'avui fora del recinte BCIN legalment determinat però en què hi ha nombrosos indicis per fer pensar que un cop estudiades puguin passar a formar-ne part.

És per això que s'han recollit específicament i s'hi regula que en aquestes àrees únicament hi seran possibles edificacions i usos de caire provisional que no n'afectin les possibles restes arqueològiques i que siguin fàcils de retirar en el moment en què resulti necessari.

Aquestes àrees d'especial expectativa arqueològica es correspon amb el fossat del Castell (en les vessants nord, oest i sud-oest) amb la Torre de les Bruixes i amb el poblat existent entre ambdós.

Clau As.1.

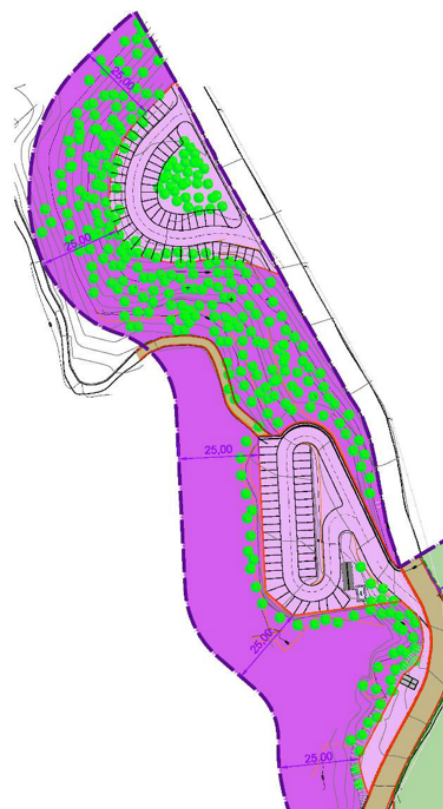
Zona d'aparcaments i serveis.

L'objectiu d'aquesta zona està directament vinculat al reconeixement de la realitat existent en els espais ja habilitats per a l'estacionament de vehicles i la mobilitat dels autocars (en allò que el PEPM de l'any 2008, actualment derogat, definia com a Àrea de Tractament Paisatgístic – ATP), tot afegint la possibilitat d'adequar també com a aparcament de vehicles la part superior originalment prevista només per al gir dels autocars.

A tals efectes la subzona 1 es limita als espais "contaminables" amb vehicles, ja sigui com a zones d'estacionament o bé com a àrees de maniobra.

Així mateix, en tant que zones amb un impacte paisatgístic evident per la presència dels vehicles, també s'entén com a un espai apte per a ser ocupat mitjançant petites edificacions de serveis que han de servir per completar i/o millorar l'experiència dels visitants del castell (des de WC's, a una petita guingueta d'estiu, una oficina d'informació que pot ser compartida amb els gestors del parc, etc.).

Imatge 25: Claus As.1. i As.2.

Clau As.2.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

Zona de lleure.

Atès que el conjunt de l'àrea contemplada dins de l'antiga ATP és sensiblement més gran que les àrees efectivament destinades a l'aparcament de vehicles, s'ha considerat convenient de regular l'espai restant com a àrea de lleure.

D'aquesta manera n'ha de ser possible una millor regulació tot prohibint-hi l'accés de vehicles però permetent-hi usos recreatius a l'aire lliure d'ús exclusiu per les persones (p/ex. àrees de picnic, zones de descans, etc.), admetent-hi amb aquesta finalitat petites intervencions paisatgístiques i/o de moviments de terres que no vagin en detriment de l'interès del conjunt.

Clau Ca.1.

Camins d'accés per a vehicles.

Tot i aparèixer assenyalats en la proposta de nova ordenació la zonificació prevista per als camins no està pensada per a la definició numèrica i/o superficial d'aquests sinó com a una manera més senzilla i lògica de regular-ne les actuacions que s'hi podran admetre.

En aquest sentit i per tal de millorar no només l'accessibilitat i mobilitat dels possibles visitants sinó també les condicions d'accés i maniobra dels vehicles d'emergència, s'entén imprescindible l'obertura de noves pistes forestals que complementin la pista principal actual amb l'objectiu d'acabar definint una (o més) anella de circulació al voltant del castell.

En qualsevol cas i atesa la importància d'aquesta qüestió en relació a la mobilitat i seguretat del complexa, es justifica en l'apartat següent d'aquesta memòria, de manera detallada i específica la proposta realitzada en matèria de nous camins. (Apartat 2.5 de la Memòria d'Ordenació del Pla Especial Urbanístic del Castell de Montsoriu)

Més enllà d'això, la normativa també defineix sota quins paràmetres és possible l'obertura d'aquestes noves vies, quins paviments hi són possibles, i la senyalització admesa la qual, sense ser contrària a la normativa del Parc del Montseny, haurà de ser pròpia de l'equipament del Castell i l'àmbit del Pla establint així una uniformitat amb el propi equipament.

Clau Ca.2.

Camins d'ús exclusiu per a vianants (senders).

No deixa de ser un calc de la zona anterior per bé que en aquests cas limitada a aquells senders que no són aptes pel trànsit de vehicles ni es vol que ho puguin ser.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:		
Codi Segur de Validació	2bcda29f4055437283320da13357725e001	
Uri de validació	https://seu.selva.cat/verificador	
Metadades	Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00	

En aquest cas i a diferència de la zona Ca.1 no resulta necessària ni convenient l'obertura de cap nou sender en entendre que cal evitar la dispersió de les persones i, per tant, reduir la seva àrea d'afectació.

Per contra, sí que s'estableixen unes regles de joc específiques en la línia de la zona Ca.1 a fi de determinar quines actuacions resulten admissibles per a l'arranjament, millora i senyalització d'aquests senders.

4.3. IMPACTE PAISATGÍSTIC

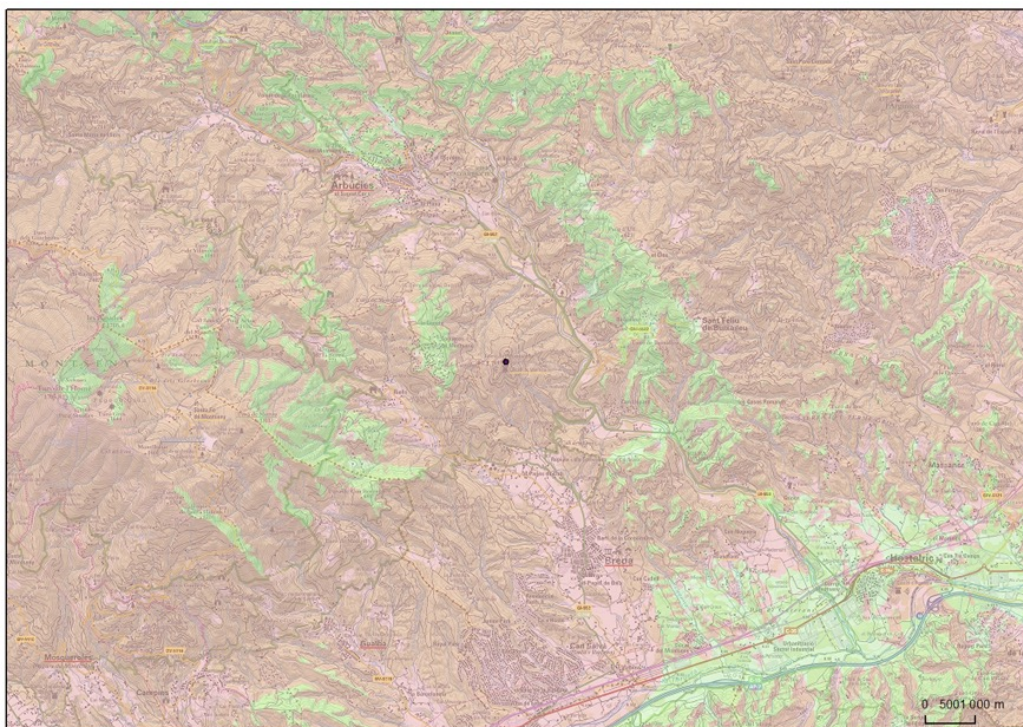
4.3.1. Impacte Visual

Sent el castell gòtic més important de Catalunya, la seva restauració es considera positiva i més quan es realitza amb criteris d'integració paisatgística com l'ús dels materials originals extrets d'antics enderroc.

Així, no es considera necessària la ocultació del monument ni l'aplicació de mesures que minimitzin l'impacte visual per diversos motius.

En primer lloc i tal com s'ha esmentat la restauració suposa una millora substancial per al Castell alhora que crea un element d'atracció turística de primer ordre.

Imatge 26: Anàlisi de la conca visual

D'altra banda, la visibilitat des dels principals nuclis de població de la zona és limitada, ja que la conca visual, tot i tractar-se d'un punt situat en una zona elevada i una àmplia visual en tots els angles, els principals nuclis habitats es troben a les zones

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bccda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

ocultes des del Castell. El primer nucli que té vistes del Castell és Hostalric i des d'aquest no es poden apreciar les obres de restauració ni les modificacions que es puguin dur a terme.

4.4. SÍNTESI

El Castell de Montsoriu és un monument gòtic que ha sofert llargs períodes d'abandonament i que des de fa un temps, el Consell Comarcal de la Selva hi dedica esforços i inversió procedent de diferents fonts en la seva restauració.

La seva restauració permetrà conservar un dels castells gòtics més importants de Catalunya i atreure visitants per tal de donar a conèixer la història dels Vescomtes de Cabrera. Donada la seva identitat com a monument, el Departament de Cultura hi juga un paper molt important en la supervisió de la restauració i en l'establiment dels criteris que s'han d'utilitzar. Així, la major part de la restauració s'està realitzant amb materials procedents d'enderrocs del propi castell o amb materials de les mateixes característiques, llevat d'elements puntuals en què és aconsellable la millora de la situació original, com escales o baranes. Tots els elements que no són com els originals no són visibles des de l'exterior per tal de donar autenticitat al conjunt i evitar la seva artificialització.

A la zona on es preveu la ubicació d'edificacions de tipus auxiliar associats directament als serveis dels visitants es realitzaran preferiblement soterrades si aquesta és la millor solució. En cas contrari, s'integraran a nivell cromàtic i de volum al conjunt arquitectònic.

La conca visual del Castell de Montsoriu és molt àmplia fins al punt que des del Castell es pot veure la línia de costa de Malgrat de Mar i Blanes. Amb tot, les poblacions situades més a prop no tenen visuals del Castell des del nucli, ja que es troben en zones de vall i el propi relleu de la zona oculta el Castell. Per tant, les actuacions que es duguin a terme a petita escala no seran visibles només que des de les carreteres que comuniquen els diversos municipis.

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació 2bcda29f4055437283320da13357725e001

Uri de validació <https://seu.selva.cat/verificador>

Metadades Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

4.5. EQUIP REDACTOR

Jaume Lluell Sánchez
Ambientòleg i Màster SIG

Podeu consultar l'autenticitat del document a:

Codi Segur de Validació	2bcda29f4055437283320da13357725e001
Uri de validació	https://seu.selva.cat/verificador
Metadades	Núm. Registre entrada: TE000 2018/12459 - Data Registre: 03/10/2018 13:04:00

